

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ
НА НАОА
ПРОФ. Д-Р ПЕТЯ КАБАКЧИЕВА**

ДОКЛАД

**на Постоянната комисия по стопански науки и управление
за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация
на професионално направление 3.9 „Туризм“ в Лесотехнически университет**

Уважаема госпожо Председател,

Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА предоставя на Вашето внимание доклад по процедурата за програмна акредитация на **професионално направление 3.9 „Туризм“** в Лесотехнически университет.

Докладът е разработен съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 85, ал. 1 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	04.02.2021 г. (Протокол № 4)
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	22.04.2021 г. (Протокол № 12)
3.	Извършено посещение на ЕГ	07.06 – 08.06.2021 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	08.09.2021 г. (Протокол № 25)
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК	20.10.2021 г. (Протокол № 30)
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА (отн. становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

1. Проф. д.ик.н Соня Милева, Софийски университет “Св. Климент Охридски” – ръководител ЕГ
2. Проф. д-р Мария Станкова, Югозападен университет „Неофит Рилски” – гр. Благоевград – член на ЕГ
3. Христомир Христов, представител на практиката от областта на туризма – член на ЕГ
Наблюдаващ процедурата от ПКСНУ: д-р Алекс Орешков

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

При предходната програмна акредитация ПН 3.9 Туризм за ОКС „бакалавър” и „магистър” в ЛТУ получава обща оценка 7,91 (седем цяло и деведесет и една стотни) със срок на валидност 5 години, като ПКСНУ при НАОА дава, следните 4 препоръки (Протокол № 8 / 13.04.2016 г.):

Препоръка № 1. Учебните планове да се приведат в съответствие с Наредба № 21 за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища по отношение на броя на часовете за придобиване на един кредит. - Срок: септември 2016 г.

Във Факултета по стопанско управление (ФСУ) са осъществени промени в Правилата за прилагане на кредитна система, относими и към специалностите в ПН 3.9 Туризм. В срока на препоръката, АС на ЛТУ (Протокол №6/29.06.2016 г. и Протокол №7/06.07.2016 г.) утвърждава предложените учебни планове, с които те се привеждат в съответствие с изискванията на Наредба № 21 за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища по отношение на броя на часовете за придобиване на един кредит. Един кредит се присъжда за между 25-30 ч. студентска заетост.

ПКСНУ счита, че препоръката е изпълнена.

Препоръка № 2. Да се осигури допълнително привличане и подготовка на преподаватели за задълбочаване на специализацията и подобряване на възрастовия състав на катедра „Икономика“ по професионално направление 3.9. „Туризм“ и специалностите към него. - Срок: постоянен с ежегодно отчитане

Предприети са конкретни действия по привличане и подготовка на преподаватели за задълбочаване на специализацията и подобряване на възрастовия състав по професионално направление 3.9 „Туризм“. През 2019 г. е проведен конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в ПН 3.9 Туризм. На хонорар са привлечени специалисти и учени от практиката и от чуждестранни партньорски университети.

ПКСНУ счита, че препоръката се изпълнява.

Препоръка № 3. Да се обогати с водещи чуждестранни и български източници специализирания библиотечен информационен фонд за професионално направление 3.9. „Туризм“ и специалностите към него. - Срок: постоянен с ежегодно отчитане.

Дейностите по обогатяване на фонд от информационни източници в ЛТУ се осъществяват перманентно. Постоянно се актуализира и електронният каталог на библиотеката. Осигурен е достъп до научните бази данни Web of Science, Scopus, SpringerLink и EBSCO.

ПКСНУ счита, че препоръката се изпълнява.

Препоръка № 4. Да се активизира мобилността на студентите от професионалното направление. - Срок: постоянен с ежегодно отчитане

В ЛТУ за ПН 3.9 Туризм са създадени възможности за реализиране на входяща и за изходяща мобилност за студенти и преподаватели. Осигурена е публичност на процедурите по кандидатстване чрез интернет страницата на университета. Представена е информация за 2

заявени студентски мобилности за учебната 2019/2020, които не са реализирани поради пандемичната ситуация. Независимо от констатираните усилия,

ПКСНУ счита, че препоръката не е изпълнена.

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ –ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО¹

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 1.1. При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище.

Обучението в ПН 3.9 Туризм за ОКС „бакалавър“ - специалност „Алтернативен туризм“ и ОКС „магистър“ - специалност „Управление на алтернативния туризм“ се осъществява във Факултет Стопанско управление (ФСУ) на Лесотехнически университет (ЛТУ) от катедра „Мениджмънт и алтернативен туризм“.

В обучението участват и преподаватели от катедри „Икономика и управление на ресурсите и природоползването“, „Компютърни системи и информатика“ и „Чужди езици“. То е обвързано и съответства на Закона за висшето образование, образователната мисия, целите и задачите на ЛТУ, посочени в Правилника за дейността на ЛТУ, в наредбите и в другите вътрешни правилници, публично оповестени на сайта на ВУ, включително в рамките на разработената и внедрена политика за осигуряване на качеството, която е публично оповестена и е част от стратегията на университета и др. Изведените мисия, визия, цели и задачи на обучението в ПН 3.9 Туризм са в синхрон със стратегическата целева ориентация на ниво университет, факултет и първично звено - катедра „Мениджмънт и алтернативен туризм“.

Във висшето училище функционират Система за управление на качеството (СУК) и Система за управление на информационната сигурност (СУСИ), сертифицирани по международните стандарти ISO 9001:2015 и ISO/IEC 27001:2005. Издаден е Наръчник по

качеството, достъпен чрез вътрешната мрежа на ЛТУ. Политиката по качество е публично оповестена и рамката за осигуряване на качеството, действаща и в аспектите на предлаганото обучение в ПН 3.9 Туризм. Създадени са вътрешни структури и органи за функциониране на СУК, която се поддържа в актуално състояние. За периода на оценка, в ФСУ са планирани и проведени 4 вътрешни одита, включително касаещи и ПН 3.9 Туризм, както и други 4 оценявания, имащи характер на извадков одит на учебните занятия.

В ЛТУ е налице и действа система за осъществяване на взаимовръзката между научно-изследователската, образователната дейност и трансфера на резултати от научни изследвания към заинтересовани страни в ПН 3.9 Туризм.

Критерий 1.2. Управление на качеството на образованието

В ЛТУ е изградена организация за управление на качеството на образованието, администрирано и осъществявано на ниво ВУ. В рамките на СУК се обхващат включително и аспектите, свързани с дейността на преподавателите и удовлетвореността на студентите от ПН 3.9 Туризм. Във ВУ периодично се провеждат обучения за осигуряване на качеството и повишаване на квалификацията, в които участват и преподаватели от ПН 3.9 Туризм. В оценявания период са проведени 22 курса и обучения за обмен на опит за осигуряване на качеството на учебния процес в ПН 3.9 Туризм.

В Лесотехнически университет се спазват академичните свободи, академичната и научната етика и са установени необходимите процедурни правила за прилагане и поддържане на високи професионални и етични стандарти, за регламентиране на патентното дело и за защита на интелектуалната собственост. Чрез платформата BlackBoard се осъществява проверка за автентичност на разработки. През оценявания период в ПН 3.9 Туризм не са документирани прояви на дискриминация. Създадени са условия и се поддържа активна комуникацията между студенти и преподаватели.

СТАНДАРТ 2. РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 2.1. ВУ извършва обучение по професионалното направление, като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни.

ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.)

Учебната документация за обучение в ОКС “бакалавър” и ОКС “магистър” в ПН 3.9 Туризъм в ЛТУ е разработена при спазване изискванията на Закон за висшето образование; Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование за ОКС „бакалавър” и ОКС „магистър”; Наредба № 21/30.09.2004 г. за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища, Правилника за дейността на ЛТУ и Правилника за развитие на академичния състав в ЛТУ.

Учебната документация се изготвя по утвърдени стандарти и обхваща: квалификационна характеристика; учебен план; учебни програми; ежегоден график на учебния процес. Учебната документация в ПН 3.9 Туризъм отговаря на образователната мисия, целите и задачите на ЛТУ (чл. 46, от ПД на ЛТУ) и на ПН 3.9. „Туризъм”.

В ПН 3.9 Туризъм се отчитат динамиката и изискванията на заинтересованите институции и работодатели. Като преподаватели са привлечени експерти от различни сектори на туристическата индустрия и се отчита тяхното становище при прегледа и актуализацията на учебната документация. Задължителният стаж, провеждан в реална работна среда е 160 ч. и представлява 6,5% от общия хорариум по учебен план. В ЛТУ се прилага ясно определена, обоснована и предварително огласена система за оценяване и обсъждане на резултатите от обучението по всяка учебна дисциплина и при дипломирането.

В ПН 3.9 Туризъм се поддържа информация и се извършва сравнителен анализ с аналогични програми от други ВУ в страната и чужбина. Констатира се съвместимост на образователните програми, но и висока степен на специфика, съответстваща на профила на ЛТУ.

В ЛТУ, включително и в ПН 3.9 Туризъм, са налични и се прилагат нормативно регламентирани за ВУ процедури при разработване, обсъждане, приемане, утвърждаване и актуализиране на учебната документация. С тях са ангажирани конкретни структурни звена при ясно определени функции, задължения и отговорности.

Разработването и оценяването на учебните планове и програми се извършва с участието на публични институции и студенти. В периода 2016-2021 г. общият брой на студентите, участвали в прегледите на учебните програми е 5, а участвалите работодатели са общо 15. Периодично се провеждат срещи с представители на бизнеса и други заинтересовани страни.

Налице е и се прилага разработената процедура за определяне параметрите на учебната документация, съобразена с националните нормативни изисквания. Осигурява се балансираност и ритмичност в провеждането на занятията на базата на седмична учебна програма на аудиторните занятия. Студентите имат възможност да избират дисциплини, както и да се обучават по факултативни такива, всички от които носят кредити в рамките на общия брой, предвиден по ОКС.

СТАНДАРТ 3. ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ СТУДЕНТИТЕ

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление.

Обучението на студентите от ПН 3.9 Туризм се провежда според действащите изисквания за ОКС, поставените образователни цели и задачи. Учебната документация на специалностите за ОКС „бакалавър“ и „магистър“ се осъвременяват в съответствие с промените и предизвикателствата на пазара на труда и при отчитане мнението на работодателите. Налице са ясно дефинирани знания, умения и компетенции, съответстващи на ПН 3.9 Туризм и Националната квалификационна рамка и Европейската квалификационна рамка.

В ПН 3.9 Туризм е изградена организация за включване на студентите в практически занимания. Участието в комплексни практики и стаж по специалността е регламентирано в Указания и изисквания за организация, провеждане и отчитане на стаж по специалността, като те са част от учебния план на ОКС „бакалавър“. Регулярно се поддържа обратна връзка за удовлетвореността от стажове и практики – както на студентите, така и на работодателите. Студентското мнение е обект на регулярни проучвания. За оценяване удовлетвореността на студенти и дипломанти се набира, обработва и анализира информация, събирана чрез специално разработени въпросници, обхващащи целия цикъл на обучение. По отношение на реализацията на завършилите, данните от приложено проучване показват, че за 2019 г. почти 37 % от завършилите ПН 3.9 Туризм заемат работна позиция в рамките на направлението. Нисък е и процентът на безработицата сред завършилите ПН 3.9 Туризм в ЛТУ - 1,24 %.

В ПН 3.9 Туризм се използват ясни, съвременни и публично оповестени методи за оценяване постиженията на студентите, част от учебната програма. Установява се

официално публикувана система за провеждане на изпитните процедури (вкл. държавни изпити и дипломни защиты), за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите от ПН 3.9 Туризъм. Прилагат се Общи правила за провеждане на държавен изпит, разработени са и учебни пособия с насоки за разработване на дипломна работа.

В ПН 3.9 Туризъм се поддържа обратна връзка между преподаватели и студенти, реализирана чрез преки контакти и регулярно организирани срещи със студенти и академични наставници. Във ФСУ е налице документ Правила за дейността на академичните наставници (тьютори). Периодично се провеждат анкетни проучвания. Принципите и критериите за формиране на изпитните оценки, както и условията за присъждане на кредити са публично оповестени на сайта на ЛТУ. Не се установяват примери за включване на представители на практиката в държавните изпитни комисии.

Ефективността на процесите, свързани с качеството на образователния процес се гарантира чрез текущ мониторинг и периодични анализи на резултатите. В процедурата по оценяване качеството на обучението по специалности и курсове, както и в мониторинга на качеството на образователния процес участват студенти, партньорски организации, експерти и работодатели.

В ПН 3.9 Туризъм е въведена организация за разглеждането на жалби и студенти, които се насочват към Етичната комисия на ЛТУ. За периода на акредитация няма регистрирани писмено подадени жалби в ПН 3.9 Туризъм.

СТАНДАРТ 4. ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И СЕРТИФИЦИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ.

Критерий 4.1. Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление/специалност от регулирани професии, развитие, признаване и сертифициране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане.

В ЛТУ са разписани правила и е създадена организация за привличане, прием и адаптация на български и чуждестранни студенти, които се прилагат в ПН 3.9 Туризм. Налична и публично оповестена е вътрешна нормативна рамка от правила и процедури, които следват „жизнения цикъл“ на студентите и предвиждат конкретни действия при приема, адаптирането и дипломирането на обучаваните по ОКС, за признаване на срокове на обучение и при специализации. Налице е интерес и това е видимо от данните за дела на приеманите студенти в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ за последните 5 г. Делът на прекъснатите и отстранени студенти за периода на акредитацията е висок, съответно 7,2 % и 37,7% .

Във висшето училище са разписани и публично оповестени чрез сайта процедури и съществуват практики за признаване на придобито в чужбина висше образование с цел продължаването му в ЛТУ и признаване на завършени периоди на обучение в чуждестранно висше училище, в съответствие с принципите на Лисабонската конвенция и с утвърдените практики в страната и ЕС. Няма данни за обучавани чуждестранни студенти в ПН 3.9 Туризм.

В ЛТУ и ФСУ са осигурени добри възможности за мобилност на студентите. Сключени са 21 двустранни споразумения и 9 договора по програма Еразъм+, от които един се отнася до ПН 3.9 Туризм. Няма реализирана входяща и изходяща студентска мобилност. Участието на студенти в проектните разработки се насърчава като част от водената политика на ВУ и цели по качеството. В ПН 3.9 Туризм е налице устойчива тенденция на активност по отношение участие на научни форуми. В периода 2016-2021 г. се установяват общо 34 участия на студенти в национални и международни форуми с 11 научни публикации. Относителният дял на студентите от ПН 3.9, участвали в международни и национални научни форуми, от общия брой на студентите в професионалното направление за периода е 17%. Няма данни за участие на студенти в проекти.

В ЛТУ се спазват изискванията към съдържанието на основните документи за образование и квалификация, които университетът издава. Съществуващата в ЛТУ система за регистриране на реализацията на завършилите студенти е осигурена от дейността на Център за кариерно развитие и инициативи на катедрено ниво. В ЛТУ е създаден клуб „Алумни“ и възможност за регистрация на завършили студенти. Поддържат се тесни връзки, с представители на работодателите и силно изразени неформални връзки със завършилите.

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1. Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление

Политиката за развитие на академичния състав в ЛТУ е част от вътрешната нормативна уредба на университета с цел поддържане на качеството на академичния състав. Приетите документи са публично оповестени и достъпни на сайта на ЛТУ и включват закони, правилници и вътрешни правила и процедури, в т.ч.: Правилник за дейността на ЛТУ, Правилник за развитието на академичния състав в ЛТУ (2019), Правилник за атестиране на академичния състав в ЛТУ, Правилник за организация на деловодната дейност и документооборота в ЛТУ, Правилник за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища, Етичен кодекс на ЛТУ. Публично са оповестени и са налице прозрачни процедури за приемане на работа и/или израстване на академичния състав, осигуряващ обучението в ПН 3.9 Туризм. ЛТУ е разработил прозрачни: (1) процедура за заемане на академична длъжност и (2) работни документи, които са публично достъпни на страницата на университета.

За периода 2016-2021 са проведени общо 2 конкурса, отнасящи се за преподавателите, осигуряващи обучението в ПН 3.9, в т.ч. за професор 1 в ПН 3.9 Туризм и за доцент – 1 в ПН 3.7 Администрация и управление.

В обучението на студентите се включват преподаватели от ФСУ на ЛТУ на основен трудов договор според спецификата на техните компетенции и преподаваните дисциплини. Общият брой на преподавателите на първи ОТД, обезпечаващи обучението на студентите в ПН 3.9 „Туризм“ в ОКС „бакалавър“ са 36 от които 7 са от катедра „Мениджмънт и алтернативен туризм“. Обучението в ОКС „магистър“ се осигурява от 14 преподаватели, от които само 1 в ПН 3.9 Туризм. На ВОТД няма, хоноруваните са 2 в ПН 3,9 Туризм в ОКС „бакалавър“. Следва да се отбележи, че в състава на първичното звено катедра „Мениджмънт и алтернативен туризм“ (общо 7) само 3 са хабилитирани в ПН 3.9 Туризм, като всички останали са в различни направления (ПН 3,7, ПН 4.4, ПН 6.5). Констатира разминаване между компетенциите на част от преподавателите и водените от тях дисциплини.

Относителният дял на хабилитираните преподаватели от общия преподавателски състав на първи ОТД в първичното звено катедра „Мениджмънт и алтернативен туризм“ за академичната 2020/2021 г. е 57%, на ниво ФСУ хабилитирания състав представлява

62,1%. Приемственост в изграждането на преподавателския състав осигуряват нехабилитирания състав, като всички главни асистенти притежават ОНС „Доктор“.

Средната възраст на академичния състав при преподавателите на първи ОТД в първичното звено (в т.ч. хабилитирани и нехабилитирани) в края на акредитирания период е 47,6 години.

В периода на акредитация осигуреността на учебните дисциплини в ПН 3.9 Туризм в ОКС бакалавър намлява от 97% на 85%, а в ОКС магистър осигуреността е 71% .

Относителен дял на хабилитираните преподаватели на ОТД, които осигуряват преподаването по профилиращите дисциплини в ОКС „бакалавър“ е 63%, а в ОКС „магистър“ е 75%.

В ЛТУ има действаща система за атестиране на академичния състав, както и за стимулиране на кариерното развитие на преподавателите. Атестирането на преподавателите се осъществява съгласно Правилник за атестиране на АС на ЛТУ. Нехабилитираните преподаватели подлежат на атестация веднъж на 3 години, а хабилитираните – на 5 години. За периода на акредитация общо 4 са преподавателите от първичното звено преминали атестация, а на ниво ФСУ са 18. Всички са с оценка „много добра“.

В ПН 3.9 Туризм се правят проучвания на студентското мнение, което е обвързано със стимулирането на кариерното развитие на преподавателите. Анкетното проучване е анонимно, което се приема за важен елемент за обективна преценка на преподавателската работа в образователния процес. Резултатите се огласяват и анализират периодично на Факултетни съвети. Специализираната анкета е елемент от Наръчника за атестиране на преподаватели.

Органите, ангажирани в атестирането на преподавателския състав, са: ресорният зам.-ректор, сектор „Академичен състав“ и неговият ръководител; Комисията по атестиране към ФС на ФСУ; ФС на ФСУ и Катедрения съвет на катедрата, чийто член е преподавателя. Поименният състав на органите по атестиране и публично достъпен на интернет страницата на ЛТУ.

С цел насърчаване на академичната мобилност в ЛТУ са разработени вътрешни правила за организацията и управлението на дейностите по програма Еразъм+, които са публично достъпни на официалния сайт.

Факултета развива активна дейност и има широк спектър от други двустранни споразумения по които също се осъществява мобилност. На официалния сайт са

публикувани общо 9 партньорски ВУ с които има сключени договори по програма Еразъм+, от които само 1 за ПН 3.9 Туризм².

За периода 2015-2020 г. преподавателите, осъществяващи обучение в ПН Туризм са реализирали 8 изходящи преподавателски мобилности по програма Еразъм+, всички с цел преподаване. От 8 реализирани изходящи мобилности, 7 се отнасят за едно и също лице. Входящата мобилност на преподаватели по програма Еразъм + е общо 7, в т.ч. с цел преподаване са 4, и с цел обучение – 3.

Критерий 5.2. Научноизследователска и художествено-творческа дейност на академичния състав и участие на студентите и докторантите в нея.

В ЛТУ са утвърдени и се прилагат вътрешни нормативни документи, включително приоритети, програми и правила, свързани с организацията на научноизследователската дейност (НИС), сред които Стратегия за развитие на научните изследвания в ЛТУ, Наредба за реда за включване на академичния състав, студентите и докторантите на ЛТУ в научноизследователската дейност, Наредба за планирането и отчитането на научноизследователската дейност в ЛТУ, Указания за реда за финансиране, наблюдение и отчитане на резултатите на проекти за присъщата на ЛТУ научна и художествено-творческа дейност със средства, отпускани целево от държавния бюджет, Правилник за устройството, дейността и управлението на фонд „Научни програми”, Правила за стимулиране на публикационната активност на преподавателите в ЛТУ и др.

Създадена е възможност преподавателите и студентите в ПН 3.9 „Туризм” да се включват индивидуално или чрез обособени творчески колективи като ръководители или членове на екипи за реализирането на научноизследователски проекти и задачи. Редът за включването на заинтересованите лица е регламентиран чрез правила и подходящо онагледен. Конкурсите и условията за кандидатстване се публикуват в Научния информационен портал на интернет страницата на университета. Центърът за проектно осигуряване регулярно изпраща актуална информация за конкурси, финансирани от фонд „Научни изследвания”, програма „Хоризонт 2020”, програма „COST”, програма „Erasmus+”, Оперативните програми и други източници.

За периода на акредитацията се отчита активна научно-изследователска дейност, като данните се отнасят за ФСУ. Преподавателите, осигуряващи обучение в ПН 3.9 Туризм са участвали общо в 166 проекта, в т.ч. 129 национални и 37 международни.

² <https://erasmus-plus.msd-bg.com/bg/partners/>

Детайлен прочит на научно-изследователската дейност, в т.ч. проектна показва преобладаващо периферни области на ПН 3.9 Туризм. Наблюдава се ръст в относителния дял на преподавателите, участващи в международни и национални проекти, като средно на един преподавател на ниво ФСУ (общо ПН 3.7 и ПН 3.9) се пада участие в 3,3 проекта. Средно за периода на акредитация относителния дял на преподаватели, участващи в международни проекти за периода на акредитация е 29%, а в национални проекти 90%. В ПН 3.9 Туризм няма акредитация на докторска програма.

Няма данни за студенти от ПН 3.9 Туризм, участвали в научно-изследователски проекти, а само в научни форуми като средно за периода 16,7%. Резултатите от научно-изследователската дейност публично се оповестят на сайта на ЛТУ, в т.ч. публикациите на преподавателите. За популяризиране на резултатите допринася и активността и участието по проекти, което и задължителен реквизит и изискване на проектите. За периода 2016 – 2021 г. публикационна активност на академичния състав в научни издания е устойчива. Общият брой научни публикации за периода е 515. Броят на публикациите на 1 преподавател на първи ОТД за периода е 3,1. По структура и вид преобладават статии (53,6%) и доклади от научни конференции (39,4%), монографиите са 5,4 %, а учебниците 1,6%, няма студии.

Делът на публикациите в реферирани научни издания за отчетния период бележи ръст, като средно за периода преставалява 9,1%. Публикациите с импакт фактор и/или импакт ранг са 26, което е относителен дял от 5% средно за периода. Съдържателният анализ на публикациите, показва, че повечето са в други научни области (горско стопанство, устойчиво развитие, екология) и оскъден брой в ПН 3.9 Туризм (основно на един и същи автор).

Броят на цитирания в реферирани научни издания е променлив през наблюдавания период, като средно за периода е 59 цитирания. Броят цитирания в реферирани научни издания на един преподавател на първи ОТД за последните 6 години е 2,1. Делът на цитиранията в SCOPUS и Web of Science представлява 27,8% от всички цитирания.

Относителният дял на преподавателите, осигуряващи обучение в ПН 3.9 „Туризмъ”, участвали в национални и международни проекти за периода бележи ръст, като за отчетния периода е 74%.

За периода 2016 – 2021 г. публикационна активност на академичния състав в научни издания в ПН 3.9 Туризмъ е 68 публикации. Публикациите с импакт фактор и/или импакт ранг са 4, което е относителен дял от 5,9% средно за периода. Броят на публикациите на 1 преподавател на първи ОТД за периода е 1,9. Делът на публикациите в чужбина спрямо общия брой публикации е 37,6%.

Данните за броят на цитирания в реферирани научни издания бележи ръст, като делът на цитиранията в SCOPUS и Web of Science представлява 27,8%, като на един преподавател на ПОТД за последните 6 години е 2,1. Трудно се прави разграничение на цитиранията, публикационната активност и научна-изследователска дейност в двете професионални направления, обединени в първичното звено (ПН 3,7 и ПН 3,9).

Налице е активност в участието на преподавателите на ПОТД в международни форуми – средно за периода 6,4 на преподавател и в национални форуми средно за периода 0,86.

СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 6.1 Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художественотворческата и спортна дейност, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такава

ПН 3.9 Туризмъ използва обща за университета материално-техническа база, чийто вид, площ, капацитет и оборудване предоставят максимално добри условия за осъществяване на учебен и научно-изследователски процес. Налице е цялостна компютърна мрежа, осигурен достъп до интернет и достатъчен брой оборудвани компютърни учебни зали.

Библиотечните и информационни ресурси за нуждите на ПН 3.9 Туризм нарастват значително. Минимална част от библиотечния фонд е дигитализиран. На разположение на студентите и преподавателите е достъп до електронни бази данни, подпомагащи тяхното обучение и научно-изследователска дейност.

В ЛТУ е създадена надеждна среда за осъществяване на дистанционна форма на обучение, но такава не се предлага в ПН 3.9. Използваните платформи и приложения осигуряват възможности за пълноценна комуникация и достъп до учебно и научно съдържание.

Академичното и административно обслужване е ясно регламентирано и информацията за него е публично достъпна. Изградена е система за академично подпомагане на студентите. Оказва се подкрепа от социално-битов характер чрез възможности за ползване на стипендии и студентски общежития. Кариерното развитие и консултиране се осъществява от специализиран Център за кариерно развитие.

СТАНДАРТ 7. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Критерий 7.1. Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление/специалност от регулираната професия и последващата реализация на завършилите.

Броят на обучаваните студенти се увеличава устойчиво с висок процент на прекъсналите и отпаднали студенти. Няма дипломирали се студенти в ОКС Магистър. Общият процент на реализация на завършилите е много висок за сметка на нисък дял на реализиращите се по специалността. Информацията от студентите, алумни и бизнеса се събира систематично, но в ограничен брой аспекти и периоди от жизнения цикъл на студента.

Проследяването на реализацията и връзката със завършилите са постоянни, но не систематизирани. ПН 3.9 Туризм не се възползва пълноценно от създадената Алумни мрежа на ЛТУ;

Информацията за световни и национални постижения се поддържа в персонални информационни масиви на преподавателите и се популяризира чрез печатни издания и събития на факултетно ниво.

СТАНДАРТ 8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Критерий 8.1. ЛТУ и в частност катедра “Мениджмънт и алтернативен туризъм” публикува ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление.

ЛТУ осигурява устойчива среда за публикуване на различни видове информация, отнасяща се до предлаганото обучение, включително и в ПН 3.9 Туризъм. Информацията е подробна, структурирана и достъпна на български и английски език на сайта на университета.

ЛТУ осигурява чрез сайта си необходимата информация за представяне на „жизнения цикъл“ на студентите, включително и за ПН 3.9 Туризъм. В ЛТУ са създадени условия за оповестяване на информация, отнасяща се до приема, условията за обучение, квалификационните форми, перспективите за професионална реализация на студенти от ПН 3.9 Туризъм.

Резултатите от научноизследователските работи на преподаватели и студенти се разпространява чрез университетските издания и на събития на ЛТУ, както и при участия в професионални и студентски събития. ЛТУ оповестява публично чрез сайта си информация за партньорства, обучения и мобилности, достъпни за студенти и преподаватели.

СТАНДАРТ 9. ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 9.1. Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление/специалност от регулирана професия

В ПН 3.9 „Туризъм” се провежда текущ мониторинг, периодичен преглед и актуализиране на учебните програми. Нормативно е регламентирано участието на студенти и работодатели при прегледа на учебната документация, като е документирано тяхното участие. Налице са практики за планиране и изпълнение на дейности по повишаване успеваемостта на студентите от ПН 3.9 Туризъм чрез предприемане на конкретни мерки в организацията на учебния процес и въвеждане от 2018 г. на тюторна система.

СТАНДАРТ 10. ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 10.1. Институциите извършват планирани дейности по самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление/специалност от регулираните професии.

В ЛТУ за ПН 3.9 Туризм регулярно се осъществяват процеси на самооценки. Външните оценки са осигурени в рамката на процеса на сертифициране на СУК от външна организация, както и се свързват с акредитационните процедури на НАОА. За ПН 3.9 Туризм в ФСУ е установена практика на самооценка и мониторинг на учебните планове, програми и дейности, подкрепени с предприемане на коригиращи действия.

Конкурентната среда, в която се осъществява обучението в ПН 3.9 Туризм е обект на периодични проучвания и анализи. Отчитат се конкурентните предимства, мнението на потребители на кадри и студенти, с оглед на актуализацията на учебната документация.

В състава на държавните изпитни комисии на студентите от бакалавърските и магистърските програми в ПН 3.9 Туризм не се включват външни за ВУ представители на практиката. Установена е обаче практиката като съръководители и рецензенти на дипломни работи да се привличат учени от други университети, сродни организации, представители на държавни структури, научни институти и частни фирми.

За ПН 3.9 Туризм в ЛТУ се отчитат конкретни резултати, свързани с усъвършенстване на дейността. Те са целенасочени по своя характер и са свързани с реализацията на набор от действия по изпълнение на препоръките от предходната акредитация, което е видно и от решението на НАОА по САНК.

Председател на ПКЧНУ:

(проф. д-р Галина Младенова)